

HOE CHROOM-6 DE AANNEMERSWERELD OP ZIJN KOP ZET

'Kankerverwekkend chroom-6 op vuurtorens in Vlieland en Scheveningen', kopten de kranten en nieuwssites. Rijkswaterstaat, verantwoordelijk voor deze vuurtorens, legde de onderhoudswerkzaamheden aan deze objecten onmiddellijk stil. Voor aannemer SealteQ een flinke strop. 'Onvoorstelbaar hoe groot de impact van chroom-6 is', vertelt Robert Lunenburg, mede-eigenaar van SealteQ. In dit verhaal vertelt hij over zijn ervaringen en gaat hij in op de consequenties voor de aannemerswereld.

ROBERT LUNENBURG
MEDE-EIGENAAR SEALTEQ

Chroom-6 is niet nieuw, de commotie rondom de stof wel. 'Zolang ik in de onderhoudssector werk, kom ik al met chroom-6 in aanraking. In die dertig jaar tijd zijn we echter nooit op de mogelijke gevaren gewezen. De eerste keer dat we vanuit SealteQ met de risico's geconfronteerd werden, was in 2017. We waren voor ProRail

met onderhoudswerkzaamheden bezig aan staalconstructies. We hebben toen meteen de eerste richtlijnen opgesteld voor een veilige omgang met chroom-6.'

HET TWEEDE VOORVAL

De tweede keer was tijdens de werkzaamheden voor Rijkswaterstaat

aan enkele Nederlandse vuurtorens. 'Ons werd in 2018 de opdracht gegund om onder andere de oude coating van de vuurtorens van Vlieland en Scheveningen te verwijderen en een nieuwe coating aan te brengen. Onderdeel van de opdracht was om de gevaarlijke stoffen in kaart te brengen, waaronder chroom-6', vertelt Lunenburg.

WERK METEEN STIL GELEGD

Het onvermijdelijke bleek het geval: in de oude coatings werd chroom-6 geconstateerd. Dit zet meteen een kettingreactie op gang. 'Op het moment dat een kankerverwekkende stof mogelijk vrij zou kunnen komen, dan staat de veiligheid van mens en natuur centraal. Natuurlijk nemen we geen enkel risico. Daarom is het werk meteen stilgelegd. Hierdoor staat werkelijk alles op zijn kop. Planningen lopen uit, budgetten moeten aangepast worden, er moeten nieuwe maatregelen getroffen worden, er dient naar alle partijen gecommuniceerd te worden, en ga zo maar door.'

HOE NU VERDER?

Dat Lunenburg zich in veel situaties afvraagt hoe ernstig de situatie rondom chroom-6 nu werkelijk is, doet tijdens zo'n project niet ter zake. 'Ik kan vinden dat de boel in sommige gevallen opgeblazen wordt, maar deze stof roept in deze fase nu eenmaal veel emoties op. Vandaar dat het onderhoud aan de vuurtorens per direct is stilgelegd. We zijn meteen met Rijkswaterstaat om tafel gaan zitten over hoe nu verder op technisch gebied, qua veiligheid en qua kosten.'

EERST OVEREENSTEMMING

Er gingen maanden over deze lastige discussies heen. 'Het is heel simpel: er moet overeenstemming komen. Omdat de verwijdering van chroom-6 nog in de kinderschoenen staat, is dit een proces dat tijd kost. Bovendien heeft Rijkswaterstaat meerdere vuurtorens in beheer. Dat werk is bij verschillende aannemers ondergebracht. Iedere aannemer is anders en komt ook weer met andere oplossingen. Kortom: keuzes maken is niet gemakkelijk. Bovendien is er veel geld mee gemoeid.'

GEKOZEN VOOR INDUCTIEMETHODE

Voor de vuurtorens van Vlieland en Scheveningen is uiteindelijk gekozen om via een inductiemethode de coatings te verwijderen. Waarom dat volgens de mede-eigenaar de meest veilige aanpak was? 'Deze vuurtorens hebben vlakke wanden van staal. Via inductie halen we de complete verflaag weg. We wilden vooral geen stoffen in de omgeving, want hiermee kan chroom-6 verspreid worden.'

Vooraf hebben we uitgebreid getest en gemeten of er inderdaad geen chroom-6 bij vrij kwam. We schakelden SGS in om er zeker van te zijn dat we de juiste dingen aan het doen waren.'

VERGEET NIET TE COMMUNICEREN

Communicatie is tijdens het proces ontzettend belangrijk. De vuurtorens staan immers in een omgeving waar mensen wonen en recreëren. 'Chroom-6 roept overal en bij iedereen emoties op. Daar gaan we voorzichtig mee om. Zo hebben we - ook weer in samenwerking met SGS - veel energie gestoken in de communicatie met omwonenden. We informeerden over onze werkwijze, maar ook over de impact van onze werkzaamheden op de natuur.'

95% INMIDDELS VERWIJDERD

Inmiddels is het overgrote deel van de gevaarlijke stof verwijderd. Met de nodige vertraging, dat wel. 'Doordat we het werk stil moesten leggen, gingen we al snel richting winter. We kregen met heftige stormen te maken.'

We hadden de torens geseald, maar die bescherming waaide kapot. Het werk is uiteindelijk naar het voorjaar uitgesteld. Het gros van het werk zit er nu op. Er moeten alleen nog wat randjes en hoeken bijgewerkt worden. Hiervoor hebben we bij Rijkswaterstaat een plan ingediend.'

EEN LASTIG FENOMEEN

Chroom-6 blijft volgens Lunenburg op veel fronten voorlopig een lastig fenomeen. 'Want hoe schadelijk is de stof in de meeste situaties (waarin het misschien niet eens meer chroom-6 is) nou echt? Hier moet uitsluitel over komen. Op basis hiervan kunnen opdrachtgevers goede protocollen en richtlijnen opstellen, zodat serieuze partijen zich op kwalitatief gebied kunnen onderscheiden van de rest. Voor nu blijft het nog even lastig. Alles stagneert. Neem de maanden waarin we het werk stil hebben moeten leggen. Onze mensen zijn dan letterlijk niet aan het werk. Voor aannemers én opdrachtgevers is dit een onmogelijke situatie.'